

SIA „Cērpji” paredzētās darbības - derīgo izrakteņu ieguve smilts-grants un smilts atradnes “Kažoki” iecirknī “Cērpji”, 1992. un 1982. gada izpētes iecirknis” 12,012ha platībā (Slampes pagasts, Tukuma novads)

sabiedriskās apspriešanas

sanāksmes protokols.

Datums: 16.08.2021.

Norises vieta: attālināti – neklātienēs formā, tiešsaistes sanāksme meetGoogle platformā (saite uz videokonferenci: <https://meet.google.com/pfj-ouhd-eon>)

Norises laiks: no 09.08.2021.plkst.10.00 līdz 13.08.2021.(ieskaitot).

Sanāksmes darba kārtība:

1. Videoprezentācija.
2. Tiešsaistes (video-)sanāksme.
3. Sanāksmes dalībnieku jautājumi un komentāri.

1.Videoprezentācija

Konsultanta SIA „55M” sagatavotajā videoprezentācijā tika sniegta informācija par SIA „Cērpji” paredzēto darbību un īstenošanas vietu, plānoto ieguves veidu, transportēšanas maršrutu, plānoto darba laiku, apkārtējiem vides apstākļiem, tuvākajiem objektiem un ĪADT.

Videoprezentācijā informēja par ietekmes uz vidi novērtējuma mērķi un procedūru, sabiedriskās apspriešanas gaitu, tai skaitā, arī par neklātienēs sabiedrisko apspriešanu, un termiņiem, par sabiedrības iespēju sniegt savus jautājumus un komentārus.

Videoprezentācija sabiedrībai bija pieejama Tukuma novada pašvaldības mājaslapā un paredzētās darbības ierosinātāja SIA „Cērpji” interneta mājaslapā no 09.08.2021. Videoprezentācijā un arī abās norādītajās interneta vietnēs publicētajā Paziņojumā ir norādīts tiešsaistes sabiedriskās apspriešanas sanāksmes laiks un termiņš līdz kuram sabiedrība var sniegt viedokli par paredzēto darbību, kā arī norādīts kur sabiedrība var iepazīties ar paredzētās darbības ietekmes uz vidi novērtējuma ziņojumu.

2. Tiešsaistes sanāksme (videokonference)

Tiešsaistes sabiedriskās apspriešanas sanāksme notika 11.08.2021. plkst.10:00. Saite uz šo sanāksmi tika publicēta plkst. 9.30 interneta vietnēs www.cerpji.com un www.tukums.lv pie Paziņojuma par sākotnējo sabiedrisko apspriešanu. Tiešsaistes sanāksmei pievienojās 5 dalībnieki:

Sergejs Babuskins, Maira Egle (Aivars Egle), Andrejs, Artūrs Doveiks (Tukuma novada domes pārstāvis), anonīms dalībnieks (PVZ2).

Lai pagaidītu kamēr pieslēdzas plašāks interesentu skaits sanāksme tiek sākta plkst.10:05. Sanāksmes laikā jauni dalībnieki nepievienojās.

Sanāksmi vada J.Jātnieks (SIA „55M”).

L.Lieplapa (SIA “55M”) prezentācijā informē klātesošos par paredzēto darbību - *derīgo izrakteņu ieguve smilts-grants un smilts atradnes “Kažoki” iecirknī “Cērpji”, 1992. un 1982. gada izpētes iecirknis” 12,012ha platībā (Slampes pagasts, Tukuma novads)*, tās ierosinātāju, plānoto darbības vietu, iecirknī „Cērpji” akceptētajiem derīgo izrakteņu krājumiem, hidroģeoloģiskiem apstākļiem, plānoto ieguves un apstrādes tehnoloģiju,

derīgo izrakteņu transportēšanas maršrutu, kā arī par esošo situāciju iecirkņa apkārtnē – hidroloģiskiem un hidroģeoloģiskiem apstākļiem, ĪADT, biotopiem, objektu aizsargjoslām u.c., paredzētās darbības un esošo derīgo izrakteņu ieguves vietu summāro iespējamo ietekmi uz vidi un apkārtējo iedzīvotāju dzīves kvalitāti (t.sk. ūdensapgādi, gaisa kvalitāti, troksni u.c.), nepieciešamiem inženiertehniskiem un organizatoriskiem pasākumiem negatīvo ietekmju mazināšanai vai novēršanai un monitoringu. IVN gaitā izvērtētas 2 derīgo izrakteņu transportēšanas maršrutu alternatīvas.

Tiek sniegta informācija par ietekmes uz vidi novērtējuma procedūru, sabiedriskās apspriešanas gaitu un termiņiem, kā arī par sabiedrības iespēju rakstiski sniegt savus priekšlikumus un komentārus līdz 26.augustam Vides pārraudzības valsts birojā uz norādīto pasta adresi un e-pasta adresi. Rakstiski izteiktu viedokli var sūtīt arī uz SIA „Cērpji” norādīto e-pasta adresi.

Pēc sanāksmes tiks sagatavots sanāksmes protokols, kas tiks ievietots pašvaldības mājaslapā un SIA „Cērpji” mājaslapā.

A.Doveika rakstisks komentārs: Saskaņā ar Aizsargjoslas likumu pašvaldības ceļa aizsargjoslā ir aizliegts bez saskaņojuma iegūt derīgos izrakteņus..).

3. Diskusija

A.Doveiks: Pašvaldības licencēšanas komisijā mēs sekojam līdz derīgo izrakteņu ieguves kārtībai karjeros. Pozitīvi ir tas, ka ietekmes uz vidi novērtējuma procesā ir sākotnējā sabiedriskā apspriešana un ietekmes uz vidi novērtējuma ziņojuma sabiedriskā apspriešana. Tā iedzīvotāji var uzzināt par plānoto darbību un tās radītām ietekmēm. Sekosim līdzi ierosinātai darbībai.

S.Babuskins izsaka viedokli par ārkārtas situācijas laikā valstī noteikto sabiedriskās apspriešanas kārtību, kā arī par to, ka ne visi iedzīvotāji tehnisku iemeslu dēļ var piedalīties sanāksmē un izteikt savu viedokli: Pandēmija uzliek šādu formātu, ne visi iedzīvotāji var pieslēgties. Tas var ierobežot sabiedrības līdzdalību. Tas nav pārmetums, bet tas samazina sabiedrības iespēju piedalīties darba dienās darba laikā. Iesaku par to neturpināt diskusiju.

J.Jātnieks: Pašlaik valstī ir noteikta šāda kārtība un mēs pieturamies pie tās jebkuram ir iespēja instalēt brīvpieejas rīkus un pieslēgties norisei.

L.Lieplapa: Iedzīvotājiem ir pieejama videoprezentācija, kuru var noskatīties jebkurā sev ērtā laikā un sniegt rakstiski priekšlikumus, kā arī pagasta bibliotēkā jebkuram ir pieejams IVN ziņojums un tā kopsavilkums papīra formā.

S.Babuškina: Varbūt man ir cits jautājums. Par IVN ziņojumu. Ja atver prezentācijas slaidu nr.25 redzams, ka tuvumā atrodas daudzi citi karjeri. Vai tiek analizēta un vērtēta summāri šī ietekme. Analizējot, tikai iecirkni “Cērpji”, šīs ietekmes ir mazākas nekā summārās. Skaidrs, ka summāriā ietekme ir lielāka un var redzēt, ka karjeru attīstība virzās tuvāk viensētām (tā sauktajam Lielajam ciemam). Skaidrs, ka karjeri atrodas viens otram blakus un summārā ietekme ir krietni lielāka.

J.Jātnieks: IVN process tika ierosinātā tieši tādēļ, lai vērtētu summārās ietekmes un tās tika vērtētas.

L.Lieplapa: Gribu teikt, ka šis slaidis atspoguļo tieši summāro ietekmi no visām atradnēm un arī transportēšanas maršrutiem. Aprēķini veikti, ņemot vērā esošajos karjeros un paredzētās darbības vietā esošās un plānotās ieguves tehnoloģijas un

iekārtas. Summārās ietekmes vērtētas katram vides faktoram un arī emisiju parametram.

Vai tas attiecas uz transportēšanu, jo ziņojumā, ja pareizi atceros, bija minēti vairāki tūkstoti reisi gadā, kas attiecas uz Cērpjiem. Bet kopumā tur ir vairāki karjeri.

L.Lieplapa: Ziņojumā norādīti iekšējie transporta reisi karjera teritorijā – kausa ekskavatoram, iekrāvējam, kas kopumā pa karjera iekšējo teritoriju gada laikā arī nobrauks vairākus tūkstotus reisu. Aprēķinātais reisu skaits tiek izmantots emisiju modelēšanai. Kas attiecas uz materiāla transportēšanu ar kravas automašīnām pa pašvaldības ceļu, no iecirkņa “Cērpji” tie ir aprēķināti ~22 reisi dienā. Summāro un paredzētās darbības iespējamo ietekmju modelēšanas rezultātu kartēs attēlotas iespējamās emisijas gan no katra ieguves iecirkņa/atradnes, gan no transportēšanas maršrutiem pa pašvaldības un valsts autoceļiem.

S.Babuskins: Jautājums par rekultivācijas pasākumiem. Vairāk vērsts pašvaldībai. Cik tie ir reāli un kā pašvaldība plāno kontrolēt un panākt, ka teritoriju pēc tam rekultivē. Līdz 2040.gadam ir ilgs laiks un viss var mainīties, iedzīvotājiem ar sarakņāto teritoriju būs jāsadzīvo. No viena puses sabiedrības interesēs ir karjeru rekultivēt. Līdz 40.gadam iedzīvotājiem jāsamierinās ar sabojātu ainavu un nav garantijas vai to teritoriju sakārtos.

L.Lieplapa: Ja drīkst piebilst vēl pirms pašvaldības, par šo jautājumu jau runājām sākotnējā sabiedriskajā apspriešanā. Derīgo izrakteņu ieguve ir saimnieciskā darbība. Karjeru var rekultivēt tad, kad tas ir izstrādāts. To nevar paveikt pa daļām. Pēc derīgo izrakteņu izstrādāšanas ir pienākums veikt karjera rekultivāciju atbilstoši rekultivācijas projektam. Ja karjeru izstrādās ātrāk, būs pieprasījums, tad arī rekultivāciju varēs veikt ātrāk.

S.Babuškīns: Jā uz papīra izskatās labi, bet cik es saprotu, tas notiks pēc vairākiem desmitiem gadu. Uzņēmējiem labums, peļņa jau šodien, bet apkārtējiem iedzīvotājiem jāsamierinās atlikušos 30, 40 gadus. Rekultivācija vēl tālā nākotnē, bet šī negatīvā ietekme uz vidi, īpašumu vērtība pazemināsies. Jautājums vai tas ir samērīgi.

L.Lieplapa: Iecirkņa teritorija ir privāta, to no pašvaldības ceļa un viensētu puses ieskaus vaļņi. Jā, tie nedaudz izmainīs ainavu, bet iedzīvotājiem karjers nebūs redzams.

S.Babuškīns: Jā, bet tomēr tas nav atpūtas parks vai skaists dabas liegums, bet tomēr tā ir degradēta teritorija. Tā virzās Lielā ciema virzienā. Arī IVN ziņojumā rakstīts par gruntsūdens līmeņiem un iespējams tas jau ir no esošajiem karjeriem. Ticamāk jaunais karjers arī tos samazinās. Ekonomiski labs risinājums, bet sabiedrības interesēm jāpagaida. Uz iedzīvotājiem atradņu kopums tomēr atstāj negatīvu ietekmi, tāpat arī uz apkārtējo vidi, rekultivācija pēc 2040.gada.

Andrejs: Ja drīkst, es pats esmu Tukuma iedzīvotājs. Uzskatu, ka mums nepieciešami vairāki ražošanas objekti, kas ir caurspīdīgi, maksā nodokļus. Kādu laiku dzīvoju Mārupē un esmu redzējis labus piemērus kā tādus objektus izveido kā pievilcīgus rekreācijas objektus. Mēs te runājam negatīvā noskaņā, bet varbūt smeļamies vairāk no labiem, pozitīviem piemēriem, kur viss ir caurspīdīgs, legāls, kur maksā nodokļus un iedzīvotāji ar to var iepazīties. Un ražošana ne vienmēr nozīmē nesakārtotu vidi.

S.Babuskins: Es neesmu pret uzņēmējdarbību. Bet jautājums pašvaldībai-vai šie plāni rekultivācijai tiks īstenoti? Apkārtesošo īpašumu vērtība mazināsies. Tas nav vienkārši. Jā, skaisti dīķi, parki nākotnē, bet tas ir jautājums par līdzsvaru un balansu starp abām pusēm.

Andrejs: Jā, tieši tā. Aptuveni pus gadu atpakaļ tika aktualizēts jautājums par nelegālo ieguvu. Vai mūsu sabiedrības interesēs ir legāla, caurspīdīga darbība, ko pašvaldība, valsts atbilstīgie dienesti var kontrolēt vai nelegāli karjeri, kur sarakņāts, atstāts un nav pretī cilvēka, uzņēmuma, no kura prasīt atbildību? Es kā Tukuma iedzīvotājs, uzņēmējs uzskatu, ka jāskatās no labākajiem uzņēmējdarbības piemēriem.

S.Babuškina: Pašvaldībai ir jāpanāk līdzsvars starp abām pusēm.

A.Doveiks: Mēs esam domājuši par kontroles mehāniskiem un sava veida garantijām Likums uzliek par pienākumu komersantam šo rekultivāciju veikt. Viss process, arī IVN iet savu likumisko gaitu. Mēs esam viens no retajiem novadiem, kam ir rekultivācijas garantijas fonds. Vēl pirms ieguves uzsākšanas komersantam ar pašvaldību ir jāslēdz līgums, kuram ir pievienota rekultivācijas izmaksu tāme. Komersants par katru gada laikā izrakto m³ iemaksā proporcionāli % Fondā rekultivācijas tāmē paredzētajām rekultivācijas izmaksām. Ja būvvalde apstiprina rekultivācijas projektu, tad Fondā iemaksāto naudu ieskaita atpakaļ komersantam rekultivācijas darbu veikšanai. Teikšu, ka tie karjeri apkārt nemētājas, un ja karjers tiek atstāts, to pārņem un turpina nākamais komersants. Gluži nav tā, ka tiek pamest novārtā.

Per ceļiem – līgumu slēdz reizē ar Atļaujas izsniegšanu, norādot kuru ceļu drīkst izmantot un tā uzturēšanas kārtību. 1 reizi gadā grants ceļā jāiestrādā grants materiāls, sausuma periodā apstrādā ar pretputekļu līdzekli vai mitrina. Kaut kur vidusceļš jāatrod starp komersantu un iedzīvotājiem.

Par ūdeņiem – tā ir lielākā sāpe. Jāskatās arī tā globāli, esam skatījušies arī globāli. Pēdējos 3 gadus nokrišņu ir mazāk par normu, kas arī regulē ūdens līmeni. Laikam visu tomēr nevar norakstīt uz karjeriem, bet ir arī klimatiskais faktors. VVD izdod Tehniskos noteikumus, kuros komersantam uzliek par pienākumu rūpēties un sekot ūdens līmeņa izmaiņām. Ir daži labi piemēri, bet tādu piemēru ir maz reālajā dzīvē.

S.Babuskins atvadās un atstāj sapulci. Rakstisks komentārs: Protams, nav atpūtas parks, bet stāvoklis jau neuzlabosies.

J.Jātnieks: Es vēlos vērst uzmanību ar globālu skatījumu uz šo teritoriju un līdzīgām vietām. Jārēķinās, ka šīs ir derīgo izrakteņu iegulas vietas. Iecirknis "Cērpji" ir klaja, plaša, vējaina vieta. Kā ekoloģis varu teikt, ka aizsargstādījumi var palīdzēt pret troksni, putekļiem, arī lauksaimniecības pesticīdu miglu. Noņemtās segkārtas vaļņus var veidot neparastākās formās, veidot interesantus stādījumus, kas dažādos ainavu. Jāatzīmē, ka derīgo izrakteņu ieguvē nepieciešams ievērot normatīvo aktu prasības, lai mazinātu un novērstu potenciālās negatīvās ietekmes.

Andrejs: Paldies, tiešām šādi labiekārtotas apzaļumotas teritorijas radīs pievilcīgu vidi.

PVZ2: Man ir jautājums- vai es pareizi sapratu, ka IVN laikā esiet apstaigājuši apkārtējo māju iedzīvotājus un mēģinājuši noskaidrot viņu viedokļus?

L.Lieplapa: Jā, IVN laikā esam apmeklējuši apkārtnē esošās tuvākās dzīvojamās mājas un tur, kur tas bija iespējams - kur cilvēki bija uz vietas vai vēlējušies runāt, tika jautāts viņu viedoklis par paredzēto darbību, viņu bažām saistībā ar to, iedzīvotāju klātbūtnē, kur tehniski bija iespējams, tika mērīts arī gruntsūdens līmenis ūdens apgādes akās. Visa informācija atspoguļota IVN ziņojumā.

PVZ2: Es sapratu, ka viedokļu īsti nebija, izņemot bažas par ūdeni.

L.Lieplapa: Jā.

A.Doveiks: IVN tika noteikta potenciālā ietekmes zona no plānotā karjera?

L.Lieplapa: IVN ietvaros ir veikts ietekmes uz gruntsūdens hidroloģisko režīmu rādīša aprēķins no iecirkņa “Cērpji” pieņemtās maksimālās karjera ūdenstilpnes teritorijas, kas veidos ~207 m rādīsu ap karjeru. Tuvākās dzīvojamās mājas ir 440-570 m attālumā no plānotā karjera.

Jautājumu vairāk nav. J.Jātnieks izsaka viedokli par kopsadarbības nepieciešamību starp komersantiem, pašvaldību un iedzīvotājiem kā risinājumu veiksmīgai teritorijas attīstībai.

Videokonference slēgta plkst. 11:45.

Sabiedrības rakstiski iesniegtie jautājumi un komentāri

Sākotnējās sabiedriskās apspriešanas laikā no 09.08.2021. līdz 13.08.2021. elektroniskā pastā (marites55@inbox.lv) un telefoniski netika saņemts neviens jautājums.

Neklātienēs sākotnējā sabiedriskā apspriešana slēgta 13.08.2021.plkst.17.00.

Protokolu sagatavoja L.Lieplapa

